

ГЮНЧИЙ
Наха гю деш леларий
балхах дийцар кхетаче

16

КЪАМАН ГЮЛАКХАШ
Хин гюлакх тоадир
лоаман юрта

15

СЕРДАЛО

1923 100 лет 2023

WWW.SERDALO.RU

ГІАЛГІАЙ МЕХКА КЪАМАН ЮКЪАРА ГАЗЕТ

№9 (12586)
Тушол
бутт,
9 ди, 2023 шу

Газет арадувл 1923-ча шера
бекарга бетта 1-ча дийнахьа денз
1973-ча шера
«Сердало»
газета
«Знак почета»
яха орден
еннай

ТИМХОЙ
Йицлургйоаца
ци

3

ДЕШАР
Кердача ишколо
кастга ший налараш
хьаелларгья

4

ЮРТАРА ВАХАР
Гпажарий-Юртарча
бахархой
кхетаче хилар

6

БОКЪОНАШ ЛОРАЯР
Галгйайче хатараш
хилара бахъанех цаI да,
водителаша бокъонаш
телхаяр

8

КЪОНАЧАР БОЛАМ
Хьалхарбарий мугI
шербелар

10

www.serdalo.ru @gserdalo vk.com/gserdalo Дзен сердало

Керда фусамаш

Галгйайче хьалъеш йола гIишлош 2022 шера
хиннарел 2,6 дукхагIа я

2

Дека дош

Хозача дешара яхь
хургья берий театре

7

«Къилбаседа Кавказа россеташа» 5 млн гаргга ахча лургда, 2023 шера болхло йомабара

2023 шера, «Къилбаседа Кавказа россеташа» чуйоагача «Ингушэнерго» филиалага гюлла 362 болхло йомавергва, говзал лакхъеш йола балхаца ювзаенна курсаш йоахийташ. Цу гюлакха энергокомпане дгидохитаргда 4,8 млн сом.

Энергетикаша керда балха говзалаш йомавергва, тайп-тайпарча программий кийлен тгача. Цу юкье я «Къахъегам лорабар», «Кхерамзлен техника», «Технически балха бокъонаш йовзар», «Электрически сетешка хоамий-бустамма, коммерчески чот лелаяра говзал», «Диспетчерски, технологически болх лелабара йола подстанце говзал йомаяр», «Лакхача моттигашка болх бечачана, кхерам боацаш, къахъега хар». Цул совггача, говзанчашта лаьрхгача «Болхлошцара бувзам бола оаггив лораергийолаш, таханарча хано дгидехача беса из болх бергбола гюлакх йомадар».

Эггара чйоаггача теркю моттиг я, ций ялара гонахъара кхерамзле лораяр, тгалама зе даргдоаца дош теркалдар.

«Болхлошцара говзал лакхъер цахаддаш дгидабхъа безаш болх ба. Таханарча дено дгидехаш дола балха декхараш диза кхоачашдар, чот лелая болх деггидабоалабар, нахага беш бола хоам дгидакхоачаргбола оаггив тоабар — из деррига тийша да хгара болхлошчоа ший гюлакх дика ховш хиларах. Цу дикача овлан тгача баккха таро хургъа из болх. Хгара денна тха говзанчаша хъагойт шоашта хъалхашка латта декхараш сгича кхоачашде ховш хилар, барт хилар, къахъегама тгера хилар», — аьлар «Ингушэнерго» кулгалхочун декхараш кхоачашдеча тгояршхой Рамзана.

Ггалггаче хъалхъеш йола ггидлош 2022 шера хиннарел 2,6 дукхаггача я

Султиганькъан йоакъап

2023 шера наджгоанцхой бетта (январь) Ггалггаче, дгидахача шера хинначунга хъежача, 2,6 дукхаггача хиннай хъалхъеш йола ггидлош. Къилбаседа Кавказе цу бетта хъалхир 532 эзар квадратни метр ггидлош, уж дукхаггача я 2022 шера хинначунга хъежача 14,9%, йоах Къилбаседа Кавказстата хъабайтача хоамо.

«Цу белгалгъяча хана ре-

спублике хъалхъей 9,2 эзар квадратни метр нах чубахара лаьрхгача йола ггидлош. Дгидахача шера цу даькъ тгача караггиданначунга хъежача, из 2,6 дукхаггача я», — аьлар мехка министрий кабинета хоамо.

Хъалхггача хоам баьбар, Ггалггаче тгехбарча шерашкча ггидлош дукхаггача хъалхъеш латт, лаьрхгача хинначул а совйоалаш, аьнна. Ггидало шийна могоар ду ггидлошцара хаттар дикаггача боарам тгача латтаргдолаш.

Къонача эскархоша, ций дгачулуш, гю дир доарахочоа

Ггьгенаькъан Марина

Къонача гварде ггончаша Э ккажкъ онгий - Ю р т а р ч а чов хиннача вай мехкахоочунна лаьрхгача ций дгачулуш, гю дир, аьлар «Сердало» газетача из гюлакх влаштгехъадаьккхараша.

«РКБ дехара духъала жоплуш, ггончий меттел, балхаш деш бола нах а новкъостал де оарцаггачаьлар», — йоах хоамо.

Тахан, чов хиннача вай мехкахоочунна лаьрхгача ций дгачулуш, дукха бар, царна юкье иштга яр Ггалий-Юртара Албохчананькъан Зарема. Из хъалхггача а иштга ций дгачулуш хиннай. Дгидахо цига

нийсвелар 47 шу даьнна Элмарзананькъан Руслан, тгема гюлакха тгача вола тгоялдананькъан Умалт, «Беркат-ЮГ» ОМОНа воккхаггача психолог, полице майор Доврбикананькъан Хъасан, Магас-Шахъаре гюлла йолча къонача эскархой отделене кулгалхо Коазой Лолита.

Цу лоархгаче гюлакхеший даькъа юкьедихъар «Сердало» газета редакце а.

«Дукхача шерашкча денз донор волаш хъавоаггача сона ловш хул, новкъостал эшача моттиге оарцаггачаьлар, дег чу парггатаггача хул сона, айса дика гюлакх дича. Вай декхар да наха эшача моттиге новкъостал дар», — аьлар Доврбикананькъан Хъасана.

Семинаре даькъа лоацаш ба мехкахой

Ггьгенаькъан Марина

Пятигорскерча «Машук» яхача моттиго дгидайихъача дешара семинаре даькъа лоацаш хилар вай мехкахой.

«Коммерчески лоархгаш йо-

ацача Къилбаседа Кавказерча моттигий кагирхой проекташта юкье дгидаьчоча яхъех гранташ яха ловш барашта, вгашаггеллай из программа. Бизнес кхоллаш, ха дезаш мел дар йомадир цига. Проект оттаеш эггара лоархгаче ггидараш

дайзар царна. Йомабалар йистедаьлчача, цу гюлакха болча говзанчашка къамаьл хилар доакъашхой. Дагалатгача хаттарашта жоплуш, ха дгидайихъар цар», — йоах тхога бенача хоамо.

«Дуккха кердадараш дайзар вай мехкахошта. Шоаш-

та дайзачох, вай республике пайда эцаргба, аьнна, хет сона вай кагирхоша. Мехка хъал тоадеш, къахъега аьттув хилба цар массане», — аьлар кагирхой гюлакх йолча комитетача кертерча болхлочо Ведажананькъан Зоврбика.

Керда тѐма комиссар хержав вайцига

Султиганъкъан Йоакъап

Подполковник волча Га-даборшанъкъан Зоврбика дѐахъоргба вай мехка тѐма комиссара болх. «Из тайп-тайпара балхаш леладаъ саг ва. Буро тѐра лакхера тѐма командни училище якъхай цо. Къаъ тѐма округашка ший декхараш дѐахъош лаъттав. Тѐхъарча хана вай республике, Москве къахъегаш хъваогѐа Зоврбик. Вай тѐма комиссариате болх баъб цо, тѐма декхараш кхоачашде болха нах кийчбеш.

«Мосгостранс» яхача моттиге, ГКУ «Палгѐайчен пачахъалкхен спецАТП» яхача оагѐон кулгалхочун гѐнча волаш къахъийгад. Вовзараша дакъалабийцар цун керда болх! Аъттув, низ болаш; дѐахъолда цо ший декхараш!

Йицлургѐоаца цѐи

Султиганъкъан Йоакъап

«Турпала парта» яха кхетаче дѐайхъар, Магѐалбикерча № 18 йолча ишколе. Тѐма операцен юкъе вахар хаъда Мержой Салам дагалаъцар цига. «Москве лакхера тѐма командни училище

якъкхаяр Мержой Салама.

Мел вовзараша тешал деш, денал, эздел долаш, зѐамига саг вар из. Украинерча тѐма юкъе капитан волаш, моастагѐчун низ бохабеш лаъттар из. Кхерам яха дош ца довзаш, майра саг ва,

аьнна, белгалваълар из цига. РФ президента указах цунна елар Денала орден», — йоах тхога бенача хоамо.

Палгѐай мехкарча бѐухоша шоаш дѐахъекхар, хъалхарча дийнахъа денз. Шоай декхараш дѐахъа чакхдоахаш, денал долаш лаъттар вай

кагий нах. Майдилгаш, орденаш телаш белгалбаъб дукхагѐбараш. Вай къамо тахан доаккхал ду, иштта майра болаш, дѐачакхбоалаш латтача къонгех. Мержой Салам иштта волаш чакхваълар! Йицлургъац цар цѐраш къаманна!

Магасе юристаша, психологаша гѐо ду тѐмхой дезалашта

Султиганъкъан Йоакъап

Палгѐайчен Магас-Шахъара администратце вѐашагѐеллай эскаре тѐахъийхача бѐухой дезалашта сѐа новкъостал дара йола тоаба, аьлар «Сердало» газетата республикан столицан мѐре.

«Нагахъа санна цѐахъа эшаш моттиг нийслоя, психолог а администраце нахаъа беча балха говзанча а юкъеволаш йола тоаба кийча я новкъостала яха, цар хъадайтача адресах дѐа а баха, эшаш дола лорий новкъостал дергда», — йоах хъабайтача хоамо.

Белгалдаккха деза, карарча хана Палгѐай Республике гѐолла эскаре тѐабийхача а иштта Украине лаърхѐа йола операци дѐахъоча дакъа лоацаш болча а бѐухошта дукхаъа боараме новкъостал дара вѐашагѐелла тоаба из хилар.

Хоам бу, Палгѐай Республикан керттерча шахъаре, новкъостал эшараш ухх адресах хъакхайка беза: Магас-Шахъар, Заъганъкъан Идриса проспекта, 2; телефон тоха мегаргъа ухх номерех: 8(938) 005-75-26, 8(8734) 55-14-84, 8(8734) 55-00-03.

Эскарерча гѐулакхах дийцар дешархошта

Султиганъкъан Йоакъап

Пажарий-Юртарча №3 йолча ишколе кхетаче дѐайхъар тѐма комиссариата болхлоша, районерча администраце къахъегамхоша, тѐма операцен юкъе хиннача Галбаканъкъан Адама, Йов-

лой Мухъамада.

Кхетаче гулбаъбар дешархой, колледжа студенташ. Кагирхошта тѐма, эскара гѐулакх дикагѐа довзийта лаърхѐа дѐадихъар из вѐашагѐкетар. Дешархошта дийцар, эскаре вахачо лелабе безача наькъах,

контрактий оагѐонца декхараш кхоачашде вахачун леладе дезараш фуд, иштта кхыдолча керттердарех а.

Геттара йоккха терко еш, дийцар кхетаче наркомани, экстремизм яхача бѐехача гѐулакхех. Боккхагѐчар дешархошта хъалхадаъккхар,

цу шаккхе оагѐоно сага вахар «парх» аьнна дохаделга, бѐехача наькъ тѐа ваьнначун лерттѐа саг хинна дѐаотта аъттув хургбоацилга. Хоа, беркате кхетаче хилар цох. Дукха хаттараш дар дешархошта дагдаохкаш.

Мехка куц хувцалургда

Султиганаькъан Йоакъап

«ЦаI йола Росси» яхача парте, шахьарера моттигаш тоаярах йолча проекта хьакъехьа дувцаш, кхетаче дIайихьар. Цига дакъа лоцаш хилар проектни балхах волча секретара гIонча Дидиганаькъан Ахьмад, цу партпроекта вай мехкара кулгалхо йола Оздой Зарема, иштта гIишлошъяра министерствон болхлой.

«2024-2025-ча шерашка куц хозде деза моттигаш къоастае лерхI эггара хьалхарча аргIагIа. Дизайн-проекттех дикагIьяраш харжар дIадолалургда бIаьстан шоллагIча бетта 15-ча дийнахьа за. gorodsreda.ru. яхача федеральни кIийлен тIа», — йоах тхога кхьачача хоамо.

Наха салоIаш, гуллуш йола республикера ткъаь шиь моттиг тоае лерхI, Даьла низаца, укх шера. Шахьаршка, юрташка бахача наьха вахара хьал аттачыхьа доаккхаш хургда уж хувцамаш.

Кердача ишколо кастта ший наIараш хьаелларгья

Султиганаькъан Йоакъап

Восточни оалача Шолжа-Шахьарерча моттиге керда ишкол хьалйир. «Дешар» яхача къаман проекта гIолла дIахьош хинна из беркате болх цхьан шера

йистебаьккхар болхлоша. ООО «Стройкомфорта» гIишлошъяраш ба из болх чакхбаьккхараш.

500 миллион совгIа ахча хьакъоастадаьдар пачча хьалкхено цу кердача де-

шара моттига лаьрхIа. Кердача ишколо деша чуэцаргда 704 бер. Таханарча хано дIадеххача тайпара, лакхача боараме деррига кхоачаш деш, хьалъяьй ишкол.

Йиазза вIаштIара яьча ишколе хургья лаборато-

реш, библиотека, нах гуллуш йола зал, хIама два моттиг, ноанала цIа, лорий кабинет, царгий лорий моттиг, иштта кхьдола хьалаш. Хоза тоадаьд ишколо ков а. Берашта ловза, салаIа моттигаш къоастаьй цига.

Москверча семинаре дакъа лоцаш ба шоай лоIамагIа гIо дераш

Гаьгенаькъан Мартина

Йоккхача шахьаре дIахьоча семинара доакъашхой хилар вай республикерча наха гIо дерех. «Дика гIулакхаш доаржадара тIехьа кагирхой, берий дегаш ураоттадеш, цу хIаман уж тIахьехаш йола семинар вIашагIьеллар Москве. Россерча 82 субъектера 150 саг гулвеннавар цу кхетаче.

Вай мехкара цига хьожавар ва Хьулахой Адам», — йоах тхога кхьачача хоамо.

«Роспатриот» яха программа шерьярах дийцар цига. Иштта хьоахадир, цу балха дIадахьа лерхIача кердадарех. «Хьа турпал» яхача кердача программах дийцар кагирхой гIулакхаш йолча федеральни агенства кулгалхочо Разуваева Ксения. Проекта керттара болх — тIема операцен юкье хинна цIабаькхача наха йоккха терко яр, цар гIулакхага хьажар.

Керда ишкол хургья Шолжа-Шахьаре

Султиганаькъан Йоакъап

250 бера лаьрхIа керда ишкол хьалъеш латт Шолжа-Шахьаре. Цу берригача балхах дIадодаш дола ахча 218 миллион сомага кхоачаш да.

«Хьалхара болх йистебаьннаб ала мегаргдолаш да гIулакх. Аьшка-бетона балхаш чакхдаьхад, канализацен мот-

тигаш а хьалъяьй. Пенаш ураоттадаь, юкьера йовкъаш ехай болхлоша. Таханарча дийнахьа, кIалха бетон Ююллаш, пенаш шаьрдеш, ток дIачуйоаккхаш боахк цигара къахьегамхой.

25% болх йистебаьннаб ала йиш я», — аьлар цу гIулакхаш бехктокхаме болча болхлоша. «Дешар» яхача къаман проекта гIолла дIахьош ба из беркате болх.

Газага хъажа арабаьннаб болхлой

Султиганькъан Йоакъап

ВІаштІардаьча цІеношка газацира гІулакх малагІча хьале латт таьха арабаьлар, цу гІулакха бехтокхаме бола болхлой. Цар керттера декхар дар, газак дувлаш латта зуламаш кІезигагІа хилитар. Илдарха-ГІалий тІарча цІеношка из хьал малагІча боараме латт тоькаш, чакхбаьлар цу гІулакхах дог лазараш.

«Газацара хІама таьха арабаьнначарна юкье бар МЧС болхлой, шахьара администратцен, полице къахьегамхой, газа тІахьожам лоаттабераш.

Уж хьежар газови пишкашка, колонкашка, газ хьальарауьва оттаяьча турбашка. Газацара гІулакх мишта лораде деза гойташ йола листокаш дІайийкъар бахархошта», — йоак тхога бенача хоамо. Наха хьалхадаькхар, газацира хІама тоаде безам бале, лаьрхІа цу гІулакха лела болхлой хьабеха беа, аьнна.

УнахцІенон гІулакхах дувца лерхІ

Султиганькъан Йоакъап

Укх кІира бахархой аьттув ба, унахцІенон гІулакхах дола хаттараш дашха. Цу гІулакха бехтокхаме баь Іоховшабаьча болхлошта тІааха йиш я цар, укх бетта 10-ча денга кхаччалца.

«Бахархой тІайибу денош дІахьоргда «ЦагІ йола Росси» яхача парте нах тІайибеча моттиге. Дакъа лоацаш хургба РФ сенатораш, республикерча Парламента, Госдума депутаташ, лораш», — йоак тхога бенача хоамо.

Республикерча Халкъа Гуллама телеграм-канале яздаь латт, малагІча деношка, мел ха дІалоацаш хургда из деррига. Из гІулакх дІахьоргда укх адресах: Магас, Кулиева цІи лелаеча урамера 15-гІа цІа.

ГІажарий-Юртарча бахархой кхетаче хилар

Коазой Мадина

Укх деношка Шолжа района ГІажарий-Юртарча бахархой кхетаче хилар, цига юрта администратце викалалашца дийцар дукхагІа юртхошта дагдаохкаш дола дешаш, аьлар Шолжа района зарбан болхлоша.

Хьалхарча хаттарех дар, бахархошта лаьрхІа лаьтташ декъар.

«Моттигерча дин викалалаша, юкъярлонна доакъашхоша хержача наха лаьрхІа лаьтташ дІадекъара комиссе соцам цъан бетта арабаргба, хьалхагІа 40 гектар, цул тІехьагІа 62 гектар», — йоак даькъ тІарча хоамо.

Хьунашка ювла цІераш йоае Юмалу лоаме

Султиганькъан Йоакъап

Ци ялара кхераме йола ха гаргагІорташ, ГІалгІайчен Іалама Министерствос Юмалу болх дІахьош латт цу даькъе.

Ши ди хьалха, Наьсарерча хьунагІа цІи ялара центро, Наьсарен хьунбоахаме цъана цІаьхха цІи яьнна моттиг нийслойя из мишта дІайоаергья шаьрдеш бола болх дІабихьар, аьлар «Сердало» газетага мехка Іалам лорадара боахаме.

ЛаьрхІа хьахержача лорача хьун моттигашка дІабихьар из Юмабалара болх. Ци йоаеш вар 20 саг, 6 хьунагІара цІи йоаеш йола техника. Из ийцаьр мехка «Хьу лораяр», къаман «Экологи» яха проекташ кхоачашъеш», —

йоак хьабайтача хоамо. Юмабалара болх йистебаьлча, чаккхе йир, белгалдир юкъяхдисар а иштта дика карагІдаьнна а, цига иштта ховш хилар фу карагІдоал а малагІа толамаш даха тарлу а.

Хьун гІулакхага хьожаш ба

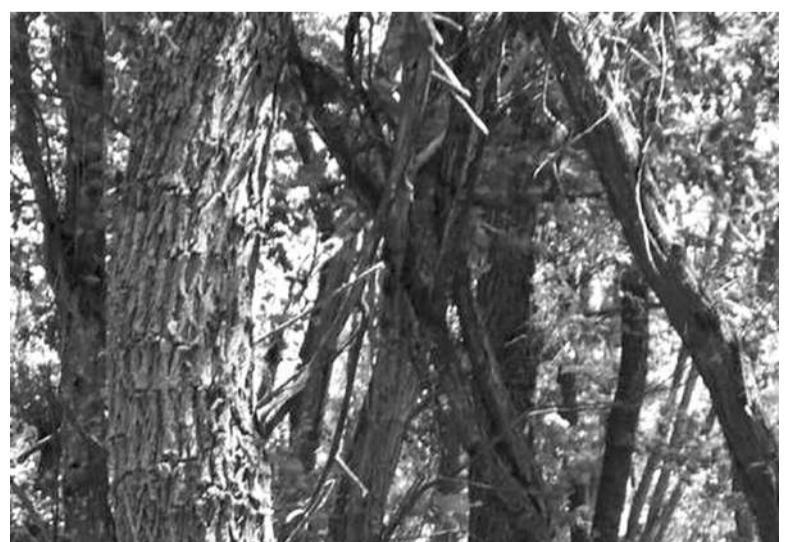
Коазой Мадина

Хьун гІулакх тоадара тІехьа боккха болх дІабахьа кийчлуш ба цу даькъ тІара болхлой.

Дикка доал деш, къахьега дезар 1968 гектар доазув да. Белгалде деза, дІадахача шера болх дІабихьар 1720 гектар хиннилга. Іалама ха тІа латтараш лаьрхІа ба, ца эша, кхаьчкхаьчача тІайийна гаьнаш,

кІотаргаш дІагедда.

«Хьалхарча шерашка хьийгачул дукхагІа къахьега лерхІ хьун гІулакх лорадараша укх шера. ДІайха денош хьаоттарца дІабоалу цар атта боаца болх. Хьунашта, талхаргІоацаш, доал эш. Хьалхарча шерашка хинначул 177% дукхагІа доазув белгалдаьд Іалама хьаьхоша лостам бе. Таханарча дийнахьа, СКФО, ЮФО юкье из болх дикагІа вайцига дІахьош латт».

Хозача дешара яхь хургья берий театре

Коазой Мадина

ДикагIа Юдеша хара а иштта дешара маIан кхетадеш хилара а лаьрхIа, ПалгIай Республикал културан Министертвост кагирхой театре дIахьоргья «Деша дозал» яха

дешархой яхь.

Цига дакъа лаца йиш йолаш ба безам мел бараш, ворхI шергара шовзткъа пхийтга шерга кхачалца ха яьннараш.

Яхье воагIар ховш хила веза гIалгIай а эрсий а меттала дика

Юдеша, цхьаннахьара новкъостал доацаш, ший безам болаш йола проза е поэзи хила еза ешар. Цул совгIа, цо гойта деза лертгIа дувцаш дола къамаьл (дикци), дувцачунна кIоаргга маIан де ховш хилар, боккъонца цу хан чу ше волаш санна из Юдешар,

иштта гойта еза артиста кеп.

Дешар театра оагIонгахьа эза хургдолаш, бокъо лу ашараш дувцара гIехьа йоалае, гIадувхача барзкъанца дIахьош бола болх хозбе.

ХIаранена 10 минот лу дешара лаьрхIа.

Электрикаш болх беш ба

Султиганькъан Йоакъап

Iан денош дIадахар, электрикаш шоай болх дIабахьа арабаьлар. Юрташкарча, шахьаршкарча урамашка сердал телача боагIаш тIара лампаш хувцаш, кулг тохаш, къахьегаш ба уж.

Таханарча дийнахьа из болх дIахьош латт Шолжа-Шахьарерча моттигашка. ДIайха денош хьаоттарга хьежжа, урамашка хила боагIача боараме сийрда хургйолаш, дехар тоаде лаьрхIа кхест цу гIулакках бехктокхаме бола нах. Шоаш дуаргдар диа яьнна, тиша оатхалаш хувцаш къахьег цар. Боад эттача, гIаш лелача наха, машенашта аттагIа хургдолаш, сийрда хила деза шахьарера урамаш.

«ГIалгIайчен хоза моттигаш» яха веб-сайт хьакхоллара яхь

Гаьгенаькъан Мартина

Магас-Шахьара спорта, туризма, културан Центро «Хургдолчун дIоагIа» яха проект вIашагIйоллачунца цхьана дIахьоргья «ГIалгIайчен хоза моттигаш» яхача веб-сайта проект кхоллара яхь, аьлар «Сердало» газетата Центра зарбан болхлоша.

«Дакъа лацара архиве санна, почте а ший болх дIабахьийта беа amin_holmes@mail.ru. Тушолэ (март) бетта

ийслагIча дийнахьа, доакъашхой презентаци хургья, хIаранена йиь минот ха лургья», — йоах хоамо.

«Котбаьннараш хьакъоастабеш болх дIахьораш заказчикаш шоаш ба. ДикагIа ба, аьнна, белгалбаьча балхах ачхан совгIат лургда.

Цул совгIа, котбаьннарий болх гуш хургба Магас-Шахьара спорта, туризма, културан Центра сайта тIа», — аьлар ЦКСИТ туризма, културан отдела кулгалхоцо Саганаькъан Ахьмада.

Културан министерствос моттигашкарча зарбан болхлой говзал лакхью

Гаьгенаькъан Мартина

ПалгIай Республикал културан министерстве паччахьалкхен урхалленашка балха бола нах гулбелар, цу юкъе зарбан болхлой болаш, аьлар ПалгIай Республикал културан министерствос «Сердало» газетата.

«Културан министерствон хоамий-бокъоний отдела кулгалхоцо Хазанаькъан Хатимата, мехка доал деча Центра викалца Акбенаькъан Хаважаца «Даяхенна социальни бувзамашка гIолла социальни аккаунташ хьакхоллар, уж чакхьялалца дIаяхьара болх бовзийташ йола урок вIашагIеллаяр. Болх дIабахьара никъ «Паччахьалк-

хен наха кхолла оагIонаш», — аьлар ПалгIайчен култура Министертвосте.

Дешар шаьрдара керте латтача Акбенаькъан Хаважа дийцар културан урхалленашка хоамашца бу болх мишта вIашагIболла беа, организацешка сайташ хьалхататтар мишта хила деза, иштта цу

балха тIа халонаш нийслургйоацаш фу де деза.

Белгалдаккха дезаш да, 2022 шера ПалгIай Республикал еригача паччахьалкхен структураша цу социальни бувзамашка лаьрххIа йола шоай балха оагIонаш хьакхеллалга. Уж я «Телеграм», «Контактшак», «Одноклассникаш».

Подстанцешкара болх тоабеш латт

Коазой Мадина

35/10 Кв «Урожайная», 35/6 Кв «Малгобек 2» яхача подстанцешкара гIулакх тоаде арабаьннаб цу даькъ тIара болхлой.

ДIайха денош хьаоттарца, массе моттигашкара хьал тохкаш, болх дIакхухьаш ба уж. Тахан яьнна кердаяраш дIаувтгаеш, кIалхара къаьна гIирсаш дIадоахаш къахьийгар подстанце. 56 эзар сага, 78 лоархIамеча болх-моттигашта ток дIалуча подстанце хьал дикка тоадергда керда хIамаш оттаяро. 3,5 млн сом да цу берригача балхага дIадахийта къоастадаьр.

Вай мехкахочо машенаца хъовзам хиннача Го дир

Султиганакъан Йоакъап

Шолжа района кулгалхочо Татенакъан Ийса баркал аьлар, Шолже вахача Колой Гиланена, рейса йодаш хинна автобус кІалтІаяннача моттиге наха новкъостал дарах, аьлар «Сердало» газетага муниципальни дакъ тІа.

Дувца хатар нийсделар сакъура бетта (февраль) ялхайтлагІча дийнахъа Р-217 наькъ тІа 596 км йолча моттиге.

Краснодар-Махачкала йодаш йола рейсови автобус цу моттиге кІалтІаяларах цъха саг велар, лозава ворхІ саг Шолжерча больнице Іочувигар, цул тІехъаІа уж вертолѐтаца Махачкале дІабигаб, хІанз укх сахъате цар вахара кхерам болаш хІама дац.

Белгалдаккха деза, ГІалгІайчен бахархой цкъа хъагойта Іийнабац, иштта моттиг нийсълча новкъостал де баха шоаш кийча хилар. Из оамал вай къаман дикача ГІулакхий цъха дакъа да.

Оалкама вай Конституцена хетадаь хоза концерт хилар

Гаьгенакъан Марина

ГІалгІай Республикан Конституцена хетадаь, хоза концерт хилар Оалкама, аьлар «Сердало» газетага юрта администраце.

«Культуран ЦІагІа дІадижъар ГІалгІай Республикан Конституце сийна хетадаь вІашагІхетар. Цига гойта оттадаьдар исторически сурташ, документаш, кхыдола каьхаташ», — аьлар администраце.

Белгалдаккха деза, вай Конституци 1994 шера сакъура бетта (февраль) ткъаь ворхІлагІча дийнахъа тІаййца хилар. Цунна юкъедаогІаш да Российски Федерацие Конституце керттердараш а. Из тІаэцарца, ГІалгІай Республикан бокъоний оагІув чІоагІелар.

ГІалгІайче хатараш хилара бахъанех цаІ да, водителаша бокъонаш телхаяр

Султиганакъан Йоакъап

ГІалгІайчен столице Магас-Шахъаре ГІалгІай Республикан паччахьалкхен комиссе гулдам хилар. Наькъа кхерамзле Іалашъарах дола дош дар цига дувца оттадаьр, иштта республикан наькъашка авареш хилара бахъанаш а дар, аьнна, хоам бир «Сердало» газета-

га мехка министрий кабинета зарбан болхлоша.

«Цу тайпара, новкъа нийслуш долча бахъанашца нийса латташ да ала лов, цъхабола водителаш лерттІа машин лалла ховш цахилар а, бокъонах доацаш, цар машинаш сиха лехкаш хилар а», — аьлар ше къамаьл деш ГІалгІай Республике гІолла йолча МВД

УГИБДД кулгалхочо Пасечный Алексея.

Говзанчаша яхачох, ГІалгІайче новкъа машинашца хулаш дола хъовзамаш совдоалаш доагІа, иштта нах бовр а царна човнаш хилар а да цу юкъе.

Гулламе дакъа лоацаш хиннараша белгалдир, дукхагІболча водителаша новкъа хъовзам хургбоаца бокъонаш целелеяр:

тІехкараш дІатохац, машена цу берий гІанд оттадац. Къаьстга дувца дезарех да, гІашлоша наькъа дехъабалара бокъонаш телхаяр.

ВІашагІхетар дІахъош, белгалдир мехка гІолла латташ дола аварей хьал дІадаккхара къахъега деза, аьнна, дукхагІа хъеама болх дІабахъа беца машинашца деларашца а иштта гІашлошца а.

ХІама йохкара ший бокъонаш я

Султиганакъан Йоакъап

БІаьстан денош хъаоттарца, дукхагІа арабоал хІама йохкараш. Бакъда, хІара цу тайпара моттиг, ший бокъонаш лораеш, дІаяхъа еза.

Из ГІулакх Шолжа-Шахъаре малагІча боараме латт, законаш лорадеш дІадодий, хІама йохкар миштад таьха арабаьлар цу ГІулакха бектокхаме бола болхлой.

«Йоал йоахача моттигашка дІаязбаь боацаш, базар лелаерий хьал тоькаш хилар цу дакъ тІара болхлой.

18 моттигага хъожаш, чакхбаьлар уж Шолжа-Шахъаре. Гучадаьлар, 18-на юкъера ийс моттиг, йоал ца луш, болх дІахъош йолга», — йоах тхога бенача хоамо.

Гучадаьнна кхоачамбоацараш теркалдеш, акташ оттайир РФ КоАП 14.1 йола статья кІийленга юлаш. ХІама йохкарашца хьалхадаьккхар, базар дІаяхъар Іаьдало дІадеххача тайпара хила дезилга.

ДІаязвайта, ший моттиг чІоагІе декхарийла ва хІама йохкаш вола хІара саг.

10 КЪОНАЧАР БОЛАМ

Хьалхарбарий мугІ шербелар

Сурхо тIарча ишколера репортаж

Тарчакханакъсан Сали

Сурхо тIарча ийс шера деша-ча ишколера бераш чIоагIа дог айденна да тахан, хIана аьлча массехк сахьат даьлча цар вахаре хургья дуккхача хана денз сатийса моттиг.

Ишколера бераш шоайла барт болаш, дика оамалаш йолаш, моллагIа хIама нийсделча дIа-юха гIо деш даде а; цар барт-цхьоагIо кхытIа чIоагIа бергийола, кхуви боагIа парши кагирхойи кхотабеш дола; царех цхьа уйла, цхьа никъ бола тоаба хьаеш дола юкъяра цхьанкетар дацар цар хIанзалца. Бакъда тахан из хьахила мегаш да, цу гIулакха укх сахьате влашагIкхетаргба дешархой а царна вахара никъ хьехаш хьабоагIа хьехархой а.

Ховш ма хиллара, 2022 шера бекарга (апрель) бетта Севастополе инженерий ишколе деша ягIача Красовская Дианас РФ президентгарга Путин Владимир Владимировичгарга дийхар, берий барт беш йола вай мехкара тоаба хьакхоллар. Президента, из дош хьал а лаьца, цу шера оагIой (декабрь) бетта 18-19 деношка Москве влашагIтехар берийи кагирхойи Российски болама хьалхара съезд.

Цига дакъа лоацаш бар Россе массайолча миингашкара ви-калалаш. Верригаш 1406 саг влашагIкхийтар цига цу деношка. Массане къоабалдаьтIайцар болама нигаташ а дIабакхьа лерхIа никъ а. Россеца хилар, цунца цхьана хилар да, мехка истори, культура, къамий дикагIдола Iадаташ цхьа-

на леладар а лорадар а да, аьнна, хеташ ба тахан укхазавлашагIкхетаргбола дешархой а.

Цу цIенхаштарча болама юкъябаха а шоай юхьанцара тоаба хьакхолла лархIа ба ераш, хIана аьлча цхьа деззал а хинна дIаайтгача мара, кхоачашье йиш яц къонабарий хозагIа а пайданегIа а йола уйлаш, тешаме новкъостий лаха, коталон гIозал йовза. ХIара саг лоархIаме а ший тайпара эшаш а волча вай Россе кхоане хьалъе лархIа ба Сурхо тIара дешархой, бакъда цар из де лерхI берригача мехкарча шоай нийсархошца дага а болаш.

ХьатIакхоач юххера бераша чIоагIа сатувсаш йола ха. Цхьана тоттабелла чуболх влашагIкхетар хургдолча фу-саме. Делкъа ха я латтар. Укхаз да 7-9 классашка дешаш дола бераш, ишкола директор, кхыбола кулгалхой, хьехархой. Хьахоз кхетаче дIахьобарий оазаш, уж ба 8-ча классера Муцолганакъсан Хадии Меданакъсан Ислами.

Хетаргахьа, из декхар царна тIадиллад, дешарах дика лоархIабеш хьабоагIандаь. Цу тайпарча болама юкъяболхараш эггара дикагIбараш хила беза, цудухьа оал цох «Хьалхарбарий болам» Уж хьалха хила беза дешача, эздел, гIулакх леладеча, къахьегача, спорте, илман а технологей а дакъе, искусство, бизнес лелача а Iалам лорадеча а — массадолча хIаманца.

Кхетаче дIаюлалаш, чухьа Россе а ПалгIайчен а байракхаш. Из сийдола декхар кхоачашдеш ва 8 «а» классе вагIа Белхарой ши воша: Султан-Гири

IаддалоахIи. Муцолганакъсан Хаде хьаделл ер влашагIкхетар:

— Тахан вай гулденнад массаза хулаш йола воай линейка дIааьха, бакъда хьалхардох тара боацаш, къаьстта ший чулоацам болаш да вай влашагIкхетар. Шоашкара дика хIама дагадийхача дешархошта лайра «Хьалхарбарий болам» яхача берийи кагирхойи паччахьалкхен юкъярча тоабах дIа а кхеташ, цунна чудоагIаш дола юхьанцара шоай дакъа хьакхолла.

Меданакъсан Ислама дIахохьу цо дIадоаладаь къамал:

— «Хьалхарбарий болам» яхача берий а кхувишбоагIарий а паччахьалкхен юкъярча болама чуйоагIаш йола ишколера юхьанцара тоаба кхоллаш йола еза-йоккха линейка хьайийларг лархIа мегаргья.

Ек Россе юкъяра а къаьстта ПалгIайчен а гимнаш. Болама чулоацам, нигаташ, накъаш гарга а хьамсара а да берашта, цудухьа лархIад цар цу дикача гIулакха юкъядаха, берригача мехкарча берашта нийса цунна юкъяе дакъа лаца. Из бакъдеш я 9-ча классашка багIача Муцолганакъсан Хьулиматеи Овшанакъсан Раянаси ешаш йола байташ. ДIахо берий а кагирхой а болам селла беза, цо де лерхIар фуд хьахайташ болча видеогейтама хьож дешархой, ладувгI мехка паччахь волча В. В. Путина, из болам дIабалабаьча Красовская Дианас цу хьакъехьа деча къамаьлашка.

ХIанз дош ишколе цу боламах дIакхета могадеш болча 9-ча класса дешархошта Исмейланакъсан Линайга, Къоастой Хадиджайга, Булгучанакъсан

Илезага да.

Хьалхарчо из могадеш болча дешархой цIерагIа ишколан директоргара Хидринакъсан Мухтара Любайгара дех, цу болама юкъябаха шоашта пурам далар. Царна жоп луш, къамаьл ду дешара моттига кулгалхочо:

— Вай ишколе тахан лоархIаме цхьанкетар да. Вай хьаю Россе берийи кагирхойи «Хьалхарбарий болама» юкъяе хургIола юхьанцара тоаба. Аз баркал оал из дагадийхача вай ишколерча берашта.

Хьалхале лелача хала даде а, хIаьта а лоархIаме а сакъердаме а да. Цудухьа РДДМа юкъяе дахар вай вахаре цIенхашта хIама да. Хьалха шуга хьежаш да дукха тамашийна, хоза, диц-лургдоаца хIамаш. Со теш, цхьана хилча, вайна фуннагIа карагIдаргхиларах. Цхьаккха шеко йоацаш, аз «хIаа» ях, пурам лу РДДМ юхьанцара дакъа хьаде. Вай дерригаш а дакъаладуьц аз из болх дIабалабарца!

Цу балха хьалхалатгача хьехархочо ишколан кулгалхочунга дIалу дешархой дехар тIадола а, берий а хьехархой а соцам тIабола а каьхаташ. ХьатIакхоач цIайна юкъяра эггара чIоагIагIа дог тохадолиташ йола моттиг.

Из я шоай новкъосташта хьалха дув баа беза ха. Цунца да цIаккха диц ца деш, дагалоттаде деза хIамаш. ИйслагIча класса дешархочо Булгучанакъсан Илеза хьалха а оалаш, цунна тIехьа дув буаш дола дешаш оал Сурхо тIарча ООШ дешаш долча бераша:

— Аз, берийи ондаргийи мехка паччахьалкхен юкъярча «Берийи кагирхойи

болам» яхача тоабан мугIарех дIакхеташ, сай новкъосташта хьалха, дог айденна волаш, дув буь:

Бакъдар дезаш а нийско йолаш а хила. Дув буь!

Эздий а сайга доагIача дакъе бехктокхам кхетабеш а хила. Дув буь!

БоккхагIар сий деш, доттагIалах тешаш хила. Дув буь!

Дув буь сай Даьхе еза, къахьегамца, нигаташ дика хиларца, тешамца цун сийле чIоагIье. Дув буь!

Кхетаче чакхьяла гаргагIертай. Россерча лоархIамерча болама шоаш юкъябахарх гIозбаьнна ба укхазара дешархой. Шоаш готта боакхе а, таханара влашагIкхетар доккха цIай долга кхетадеш ба. Акхар готта бахкара баьнан да, наьха ишколан тхов кIалха ераш бола кхоалагIа шу хилар. Къаьнаръяр дIа а якккха, керда ишкол хьалъеш латт укхазарча берашта.

Хетаргахьа, дешара керда шу акхар дIадоладергда массадолча хIама чудолча, кхозза влаштIара яьча ишколе. Цига ючубахача «Хьалхарбарий болам» хозбеш дола гIулакхаш кхы а дукхагIа карагIдуьврга аьнна хет, укхазарча дешархошта а цар хьехамчаш хинна латгача боккхагIарна а.

Кхетаче дIакъайлай, бакъда бераш уйла еш да хIанззе а шоашка хьежаш долча доккхача гIулакхий. Эггара хьалха царех да дешарцара уйла хувцар, алхха дика а тIехдика а дешар, тIаккха мара хила йиш яц ший мехка визза вола воIе йоI.

Хин гІулакх тоадир лоаман юрта

Султиганакъан Йоакъап

ХІара шахъаре, юрта хин кхоачам хургболаш, къахъегаш ба республикан кулгалхой. Укх навкъа Чамалха яхача юрта хин насос хувцаш баъхкар болхлой. Къаьнаръяр ше дургар дия яьнна дукха ха яр.

«Бахархошта хий хьадоагІаш да хІанз. Ахкан бетташ юхетелача, цу гІулакха бола говзанчаш оарцагІбаьха, бурув теа моттиг ценъе лерхІ оаха. Хицара кхоачамбоацараш юстардаха деза йовхал отгалехь», — йоах тхога къаьчача хоамо.

Республикерча юрташка, шахъарашка, хин гІулакх тоадеш балхаш дІадоладаьд. Укх тІехъарча шерашка боккха болх дІабихъаб, хин керда турбаш чуйоакхаш, тишъеннараш хувцаш.

Саг верах дегабуам беш вар хьалаьцав

Султиганакъан Йоакъап

ГІалгІайчен Шолжа районе, саг верах дегабуам беш вар хьалаьцар полице, аьнна, хоам бу «Сердало» газетага мехка бокъонаш лораераша.

«Шолжа районе ГІолла йолча Россе МВД МО лорадеш долча даькъ тІа хоам къаьчар, венна саг кораваьв, аьнна. Цига яхачул тІехъагІа, тохкама-сига болх дІахьош йолча тоабо гучадаьккхар, Шолжа районе доазон тІарча желашка ши саг къаракъ молаш ваьгІалга», — аьлар полице.

Истолла тІа багІаш, шоайла къамаьл дІа-юха деш, 1969 шера ваьча Нохчий Республика СаьмуІашкарчеи, 1963 шера ваьча ГІалгІай Республикаеан Эбарга-Юртарчеи шин сага дов даьннад. Ханна вокхагІчо шийца вагІачунна урс теахад къамарга юхе, цунах из веннав.

Шолжа районе ГІолла йолча Россе МВД МО болхлоша, шоай болх дІахьош, ха ца йоаеш, дегабуам беш вола саг хьа а леха, ГІалгІай Республике ГІолла йолча РФ СК урхаллен Шолжерча отделе хьачувоалаваьв.

Нах чубоакхабеча моттиге дІачувеллав из.

Цунна духъала, РФ Уголовни кодексх йоагІача статьяь, уголовни ГІулакх хьадийллад.

ГІалгІайче эггара кІезигагІа мол корта бохабу малар

Султиганакъан Йоакъап

Бахархоех цхъан сагага корта бохабу малар мел кхоач хъежар дІадахача шера. Эггара кІезигагІа корта бохабу малар эцаш яр ГІалгІайче я, 0,5 литр цхъан сагага кхоачаш.

Цунна тешал ду аудиторско-консалтингови FinExpertizo, из «Сердало» газетага хьагойтад.

«Іадатех доагІаш, корта бохабеш долча малара сагота боацарех ба Кавказа республикашка баха нах: нохчий (0,1 литр корта бохабу малар шера цхъан сага), ГІалгІай (0,5 литр), гІаьбартойбалкхарой (1 литр), хІирий (1,1 литр), селий (1,5 литр), къарший-черсий (1,9). Иштга корта бохабу малар дохкаш нийслу Тыве (2,8 литр), Ставропольски крае (3,6 литр),

Ростовски областе (4,1 литр), АьдагІе (4,1 литр)», — аьлар хоамо.

Массарел дукхагІа корта бохабу малар ийдераш ба Российски Федерацие СибрегІарча, Гаьнарча Малх-

боале бахараш.

Цу субъекташка юкъара хьайщача 1,7-негара 2,3-нега кхаччалца ба молараш.

Цу хоамо хьагойт, Россе ГІолла 2023 шера корта бохабу маларца дувзадена

хьал мишта латт. Цул совгІа, цо таро хулийт дІахойодача хана бахархошта юкъера маларца дувзадена кхоачамбоацараш юстардаха, цар унахцІено, вахар тоаде.

Бокъо йоацача моттигашка цІераш етт

Коазой Мадина

Ахка дІадоладелча, баьцаш йоагае цІераш ма етта, яхаш, бахархошка кхайкарал деш болх дІакхухъ къаьч-къаьчача МЧС болхлоша.

Иштга йоагаеца баьцаша, цІи йоаржаеш, зуламаш хьаду. Гетгара дукха хул иштгача навкъаца цІи гав-

наярах хулаш дола зуламаш. Цул совгІа, йоагаеца баьцаша йоаю цу юкъе лела садоалла хІамаш, зІамига оакхарий.

«Ма йоагае йокъаена баьцаш! Іан хьалхарча бетта малхаяла йолалу пхьагала кІоригаш. КІотаргашта, баьцашта юкъе ду цар шоай бІенаш. ЦІеро йоаю уж! Йиш яц баьцаш йоагае! Дуккхача, дар-

банеча баьций ги доагаду цІеро. КІормаций бІенаш, цар вахар хоададу из во леладераша.

Оалхазарий фуаш, бедар тІаяланза йола цар зІамига кІоригаш а йоагаю оаш! Боккъал а уйла е цу хІаман, ма етта цІераш!», — яхаш, кхайкарал ду бахархошка Іалама ГІулакхх йолча министертвон болхлоша.

Коарча хьайбай унахцІенон зе деш молхаш я кхаш тІа йоаржаеш латтараш, цунга хъежжа, белгалъяь ха яллалца, коара хьайбаш оахамаш тІа ара ма довлиьта, йоах Шолжа районерча бахархошка.

Белгалде деза, дІадийнача ялата зе деча дийнаташта духъала болх бІарччача Іан дІахьош лаьтталга. Цхьа кІезига малх хьакъедача, долалу дехкий, кхьйола дийна хьамаш шоай «болх» дІабахьа. Ялат кІалхардаккха дикка къахъега деза.

Ялатий кхаш дехкех цІендеш латт

Коазой Мадина

Укх бІарччача кІира, Шолжа районерча кхаш тІара, дехкий фу хоададеш, болх дІахьоргба ахархоша. Юртбоахама ГІулакхх йолча министерстве яхачох, тахан дІаболабаьб царна духъала молхаш товсара болх.

«ГОРЯЧАЯ ЛИНИЯ» ПРАВИТЕЛЬСТВА РИ ПО ПРОТИВОДЕЙСТВИЮ КОРРУПЦИИ +7 (8734) 55-11-57, ЕДИНЬИЙ ТЕЛЕФОН СЛУЖБЫ СПАСЕНИЯ 112

сердало

Учредители: Правительство Республики Ингушетия и ГАУ «Общественная газета «Сердало»

Главный редактор: Курскиева Х.А.

Адрес Правительства РИ: 360001, г. Магас, пр. И. Зязикова, 12.

Адрес редакции и издателя: Республика Ингушетия, 386101, г. Назрань, Тер. Центральный округ пр. И.Базоркина, 60. Тел.: 8 (8734) 77-11-84. Бухгалтерия: 8 (8734) 77-10-85.

Газета зарегистрирована Управлением Россохранкультуры по ЮФО. Рег. номер ПИ № ФС 10-6526 от 5 марта 2007 г.

E-mail: serdalo@yandex.ru Сайт газеты: serdalo.ru.

Набор и верстка произведены в компьютерном центре редакции газеты «Сердало».

Время подписания номера по графику в печать: 8 марта 2023 г. Фактически 17:20.

Точка зрения авторов может не совпадать с позицией редакции. При перепечатке ссылка на газету обязательна. Письма, рукописи, фотографии, рисунки не рецензируются и не возвращаются. Свободная цена

Газета отпечатана в издательстве «Южный регион», с готовых диалитивов Адрес: 357600, Ставропольский край, г. Ессентуки, ул. Никольская, 5. Заказ № 1435 Тираж: 2000 экз.

ГІалгІайчен 35% бахархошта сийрда бесаш деза

Султиганькъан Йоакъап

ГІалгІайчен 35% бахархошта дезаш дола бесаш да ІажагІа, баьццара, цІе. Цунна тешал ду 100 сага юкъе «Сердало» газета корреспондента тушола бетта юхъе даьча хаттараша.

50% дукхагІа болча наха белгалдир, шоашта сийрда бесаш деза, аьнна, бакъда дега салоІам хул царна, нагахъа санна шоаш Іаьржача, овкъарча беса, кІайча машенаца болхаш хилча. Цу тайпара ба барзкъанцара безам а.

Итт процентага кхоачаш болча наха яхачох, царна сийрда барзкъа дикагІа хет; кІаьдагІа, сийрдагІа дола барзкъа хорж цар; бакъда, дукхача хана денз нахагара Іомаьча оамалах, цар юха а баьде барзкъа дувх.

Хаьттарашта юкьерча 30% болча наха лов муниципални даькъ тІа еш йола гІишлош сийрда йоазош тІадолаш хилар, цхьабарашта уж йоазош Іаламца е къаман даарца дувзадenna хилча бакъаьхъа хетт.

Яхъашка дакъа лаьцар вай дешархоша

Гаьгенаькъан Мартина

ЖІакаех йолча яхъашка дакъа лоацаш, хилар Іалий-Юртарча гимназе дешархой.

«Кьона жІакаех ловзар» яхача кружоке ухача бераша шоаш Іомадаьр гойтар къовсамашта юкъе. БархІлагІа, ийслагІа классе дешаш дола бераш дар уж. Геттара хоза хеташ, дІадихьар из гІулакх кьонча спортсменаша.

Цу ловзаре лораде мел дезараш довзаш дар бераш», — дийцар тха газетага гимназерча болхлоша. Яхъашка толашагІа моттигашка кхъараш бар Муцолганькъан Нажмудин (хьалхара моттиг), Эсамарзанькъан Іаддал-Рахым (шоллагІа моттиг), Гаьгенаькъан Ясмина (кхоалагІа моттиг), Цхьорой Ясмина (ийьлагІа моттиг). «ЖІакаш езаш дола бераш дукхагІа хулаш дика хет тхона тхоай гимназе.

Берий доага бІаргаш зийча, гуш дар цу гІулакхаца цар мел боккха безам ба», — аьлар яхъ кийчъярша.

Наха гІо деш леларий балхах дийцар кхетаче

Гаьгенаькъан Мартина

«Медиаволонтерство» яха Јомалу кхетаче дІайихьар селхан шоай лоІамагІа наха гІо деш лелараша.

«БаркалАларах» яха проект керте оттаеш, дІадихьар из беркате гІулакх. ВлашагІкхетара

кулгал деш яр Пулой Амина. Медиаволонтерство яхача балха юкъе чудоагІараш тохкаш, доашхаш ха дІайихьар цар. Сайташка гІолла медиафайлаш кхолла, цхьаццадараш тоаде Јомабир гулбеннараш.

Лекци йистеяьлча, пхипха сагах латгача йиь тоабанна бекъабенна, де деза-

рий хьакъехьара белггала болх дІабихьар доакъашхоша. Кагирхой гІулакхах йолча комитета кулгалхочунгара Малсаганькъан Адамгара интервью ийцар хьалхарча тоабо, юсебисараша ха дІайихьар, республикерча КДМ оагІон кулгалхошца къамаьл деш.

ХІара тоабан доакъашхо-

ша лакхача боараме дІабихьар шоай болх. «Вай республике ма хетга даьржа дац из гІулакх тахан. Иштга дІакхухьача программаша дикка гІо ду начІал долча кагирхошта шоай гІулакх дІахьо, пайда боаржабе», — аьлар кхетачен доакъашхоцо Солтамаканькъан Арсмака.

ГІалгІайче хилар кагирхоштеи боккхийчарнеи юкьера джиу-джитсук йола Россе чемпионат

Гаьгенаькъан Мартина

ГІалгІайчен столице Магас-Шахьаре, тушола бетта пхелагІа дийнахъа кагирхошта а боаккхагІарна а юкьера джиу-джитсук йола Россе чемпионат дІайихьар, аьлар «Сердало» газетага спорта Цен болхлоша.

«Чемпионат хьалхара дІахьош яр. Из кийчеш а дІахьош а дакъа лоацаш хилар ГІалгІай Республикан дика гІулакхий керттера моттиг, лоІамхой тароний керттерча моттигера кагирхой, уж вар цхьа бІаь совгІа саг», — аьннад хоама тІа.

Белгалде деза, яхъе дакъа лоацаш бар тайп-тайпарча къамий викалаш. Котбаьннарашта юкъе тайп-тайпара ханаш йола Кавказа латархой бар. 37 шу даьннача селечо Абдуллаев Дауда кимоно оалача даькъ тІа хьалхара моттиг яьккхар. Из ва укх диь шера реслинг оалача даькъ тІа Јомалуш.

Иштга шиь дошо майдилг яьккхар ги категорех, ноги 90 кг, 18+ категорех нохчочо АхмадовгІар Малика, из къаьегаш ва ах шера «Academy jiu-jitsu Urus» яхача спортив-

ни клубе. Малик яхъашка дакъа лаца кийчъаввар кхъа тренера — ТовсултановгІар Зелима, ВахаевгІар Адама, МагомадовгІар ХІарона.

Кьовсам чоагІа дика бар, деррига а дика влашагІделладар. Ер турнир дІаьхьарах а иштга хоза хьаьший тІаьцарах а ГІалгІайченна баркал оал аз, аьлар АхмадовгІар Малика.

ГІалгІайче сийленца гойтар дукхача латархоша, котбаьнна-

рашта юкъе вар 15 шу даьнна Іалбаканькъан Мансур. Укх кхъа шера цо ше хьагойтав тешаме вола спортсмен санна, дукхача яхъашка котвийннав из. Укх турнире а ворхІазза латчул тІехьагІа, Мансура кимано даькъ тІа хьалхара, кимоно йоацаш шоллагІа моттиг яьккхар. Шиь дошо майдилг йиьхьар 18 шу даьннача Чаккинаькъан Мовсара, цун дозал дар 60 кг.

Іалбаканькъан Јовсапа дошо майдилг яьккхар шоллагІа категоре (кимоно йоацаш), хьалхарча категоре дото майдилг а яьккхар. Беррига кагирхой Шолжерча «Sabr bjj» спортивни клубе Јомалуш ба.

«Цу коталонаша со Јомавергва дІахойодача хана майрра кердача лакхаленашка ваха», — аьлар, тешшаме жоплуш, Чаккинаькъан Мовсара.

